

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 41(811) XXII m. (15 ct.) MONTREAL, 1962 - MAIRONIO metai. SPALIO-OCTOBER 24 d. Postage paid at Montreal

Kin komunistai veržiasi Indijon

POPIEŽIUS SUSILAUKĖ VAKARŲ VOKIETIJOS
PROTESTŲ DEL BUVUSIŲ VOKIETIJOS ŽEMIŲ
PRIPAŽINIMO LENKIJAI.

KENNEDY LAUKIA CHRUSČIOVO.

Bažnyčios suvažiavime dalyvauja ir Lietuvos dvasininkai.
Jamene, kuris jungiasi į arabų sąjungą, vyksta kovos.
JAV raketa į Mėnulį nepasisėkė,
bet rusams nepasisėkė eilė kosmonautų.

KARAS INDIJOJE vyksta. Kinai jį pradėjo grobdami Indijos teritoriją.

INDIJA SULAUŽĖ SAVO
NEUTRALUMĄ

ir pradėjo prieštintis. Dabar vyksta žiaurios kovos, ner kina, iš anksto pasiruošę, turi galimybę mesti jėgas į kovą, ir jas meta visu pajėgumu. Indai priversti trauktis. Klausimas,

AR INDAI ATSILAIKYS
PRIEŠ KINŲ AGRESIJĄ?

Ar Indijos krašto apsaugos ministeris, sovietų simpatikas, ar nebus taip vedęs Indijos apsaugos, kad bus paruošęs Indijos perleidimą Kinijos komunistams?

KOVOS JAMENE vyksta tarp perversmininkų ir karaliaus šalininkų. Į kovas įsivėlė kiti arabai. Saudo Arabija ir Jordanas remia karalių dinastiją, Egiptas perversmininkus, su kuriais Nasser sudarė sąjungą.

NEMALONUMŲ SUSILAU
KĖ POPIEŽIUS

del savo pareiskimų Lenkijos kardinolai Wiszynskiai, kuriuos Popiežius pasidžiaugė, kad heroiškos lenkų tautos valstybė atgavo senas savo sritis su Wroclawu.

VAKARŲ VOKIETIJOS atstovai dukart Popiežiui pareiškė dėl to pareiškimo protestą.

BERLYNO KLAUSIMAS
AŠTRĖJA.

Tuo pat metu jis sąmoningai komplikuojamas.

MASKVA, bandydama jį išspręsti savo naudai, jo sprendimui įjungia sateitus.

GOMULKOS vedama delegacija lankėsi rytiniame Berlyne ir pareiškė, kad

LENKIJA PAREMS RUSI
JOS REIKALAVIMUS

ir su rytine Vokietija sudarys separatinę taikos sutartį. Tą patį vėl pradėjo kartoti ir Chrusčio vas.

KENNEDY rimtai nusigando šių grasinimų ir laukia atvykstant į JAV Chrusčiovo, su kuriuo nori tartis dėl Berlyno.

ADENAUERIS pareiškė Chrusčiovo grasinimus, kad Vokietija Berlyną gins visomis įmanomomis...

NAUJAS REIŠKINYS
ISKILO

iškylus Indijos karui su Kinija, Indijos komunistai Kinijos komunistus apšaukė agresoriais. Tai pirmas toks aštrus komu-

KAS NAUJA KANADOJE

EKONOMINIAI SUNKU MAI KANADOJE

Profesinių sąjungų delegacijų turi koki nors draudimą, o ja Windsore, Ontario premjerui Robertsui įteikė memorandumą, kuriame rašoma, kad didžiausios automobilių firmos, kurios duodavo pragyvenimą dešimtim tūkstančių darbininkų, išsikelia į vadinautas „auksinės pasagos“ sritis, apimančias vietas nuo St. Catharines iki Oshawos, ir tas išsaulkia didelį nedarbą.

Montrealyje Canadair taip pat atleidžia daug darbininkų, nes kai kuriuos fabrikų sektorių visai uždaro. Taip atsiranda tūkstančiai bedarbių.

VISUOTINIO SVEIKATOS APRŪPINIMO KLAUSIMAS KANADOJE VIS STIPRIAUSIŠKYLA

Ontario premjeras Roberts vis daugiau spaudžiamas darbo žmonių įvesti visuotinį sveikatos aprūpinimą, kuris Ontario provincijoje vadinamas „Medicare“, spirdamas šiam reikalavimui pareiškė, kad tai būtina, nes girdi 60% gyventojų

SOCIALINIO KREDITO PARTIJA PRIEŠ DARBININKUS

Darbininkų organizacijų pirmininkas J. Marchand įspėjo darbininkus susirinkime, vykusiame Montrealyje, kad Socialinio Kredito partija pasisako prieš darbininkų sąjungas ir reikalauja, kad darbininkai individualiai sudarinėtų darbo sutartis su darbdaviais. Kadangi darbininkų sąjoga faktinai yra kolektyvinis darbininkų teisių gynėjas, daugiausia galės laimėti, tai J. Marchand Socialinio Kredito partija laiko darbininkų priešininku.

Teismas nusprendė, kad Sudburio profesijos priklausantys plieno organizacijai.

NEPAPRASTAS TARPTAU TINIS ĮSITEMPIMAS

Kinija oficialiai paskelbė karą Indijai. Amerikoje taip pat kažkas darosi. Vyksta pasirošimai, kurie nežinia dar ir kaip išsilies. Atmosferoje jaučiamas parako kvapas...

MONTREALIS
PAGERBTA
J. RIMKEVIČIENE

Populiari Montrealio lietuvų mokytoja ir ilgameči Kultūros Fondo įgaliotinė iš Iga liotinės pareigų pasitraukė. Visų lietuviškųjų mokyklų mokytojai ir Tėvų komitetas ta proga suruošė nenuilstamai švėtimu darbuotojai pagerbtas. Susirinko mokytojai, K. F. pu mininkas T. J. Borevičius ir bičiuliškoje nuotakoje pasidali m mintimis ir iškėlė J. Rimkevičienės pasiūlymą vargo mokyklai bei lietuviškojo švietimo tikslams. Subuvimą vedant AV mok. vedėjui A. Bla uzdžiūnui, gražų darbuotojos veiklos įvertinimo žodį tarė KLB Kult. Fondo pirm. T. J. Borevičius, Dr. H. Nagys, Tėvų k-to atst. p. Grigaliūnas, Seimelio Prezidiumo vardu L. Stankevičius, Dr. V. Kudirkos mok. ved. p. Bla uzdžiūnienė, AV ved. A. Blaupzdžiūnas ir J. Kardelis. Abiejų mokyklų vedėjai atminčiai įteikė albumą, o Dr. Nagys Tamošaitis rafikos paveikslą. P. Bla uzdžiūnienė dar padėkojo ir A. Kavaliūnaiti, kuri pasitraukė r p. Baltuonienėi, kuri persikėlė į AV mokyklą.

ISSIKELIANČIAM IČIKAGĄ

Antanui Navickui su šeima lapkričio 3 diena ruošiamos išleistuvės. Norį dalyvauti išleistuvėse, prašomi skambinti telefonu RA 2-3986 arba kreiptis adresu: 6642—3rd Street, Rosemount.

BANKO „LITO“ REIKALAI „Lito“ apyvarta ir santaupos siemet auga daug sparčiau, kaip bet kuriais kitais metais. Per visus 1961 m. „Lito“ valdymas turtais padidėjo \$90,000, o siemet vien per pirmus tris mėnesius ketvirčius jau \$156,000. Yra viltys, kad iki šių metų galo „Lito“ balansas pasieks netoli trijų ketvirčių milijono dolerių, tai yra, padidės visu trečdaliu. Žinoma, priimant dėmesį Montrealio lietuvių finansinį pajėgumą, tatau nėra joks stebuklas. Jeigu neskaitlingi Toronto estai savo kredito uniją

JONAS MACIULIS - MAIRONIS
Jo gimtadienio 100 metų sukaktuvių proga.
(Žiūrėk 2 ir 8 puslapius)

MASINŲ FONDO VAJUS

Nepriklausomos Lietuvos Masinų Fondo vajuš tešiamas toliau. Šį kartą skelbiama:	Port Credit, Ont. ..., 12.00
Kriščiūnas Jonas, Detroit, USA \$ 4.00	Zukas-Gegužis, Maré Rohway, N.J., USA .., 10.00
Januška Juozas, Toronto, 10.00	XYZ, Montreal, 20.00
Pauža B., Toronto, 10.00	Viso šį kartą skelbiama 106.70
Kuliesius Adolfas, Port Arthur, Ont., 20.00	Visiems NL remėjams nuo širdžiausiai dėkojame.
Aušrota Stasys, S. Diego, Cal., USA .., 10.70	M. Fonde buvo ... 10,291.00
Latvaitis Petras, Montreal, 10.00	Per savaitę gauta ... 106.70
Strazdas Jurgis,	MF dabar yra ... 10,297.70
	Fondui užplanuota ... 15,000.00
	Fondui dar trūksta ... 4,602.50
	Dėkingi būsimie visiems, kas prisidės prie Fondo papildymo Valdyba.

A. + A.
MONIKAI LUKOŠEVIČIENEI,
mirus Lietuvoje,
giliai užuojautą Jos sūnams
JUOZUI, JONUI ir PETRUI LUKOŠEVIČIAMS,
dukroms
EUGENIJAI JUODIENEI, MONIKAI POVILAITIENEI,
KAROLINAI KUBILIENEI,
Jų šeimoms ir giminėms, reiškia
Jurkų šeima.

Mielus prietelius
PETRĄ, JONĄ ir JUOŽĄ LUKOŠEVIČIUS,
JŲ SESUTES, ŠEIMAS ir GIMINES,
liūdiničius netekus mamytės, nuoširdžiai užjaučia
J. ir Stp. Kęsgailos.

Mielus prietelius
LUKOŠEVIČIUS, POVILAIČIUS, KUBILIUS
ir GIMINES,
jų brangiai motinai mirus, nuoširdžiai užjaučia
J. M. Juodviršiai.

Aušros Vartų Parapijos Choras
reiškia giliai užuojautą mieliems choristams
BRONEI IR JONUI LUKOŠEVIČIAMS
IR JŲ GIMINĖMS,
mirus Lietuvoje jų motinai
MONIKAI LUKOŠEVIČIENEI.

OTTAWOS INŽINIERIAI
MONTREALY

Revizituodami Montrealie lietuvių inžinierius, Ottawoje gyvenantys inžinieriai praėjusį savaitgalį lankėsi Montrealyje su žmonomis. Inžinierių žmonos turėjo savo programą, o inžinieriams inž. V. Dargis rodė ir aškinio didžiausį pasaulyje vagonų suskirstymo lauką, kuris buvo jo suprojektuotas ir pastatytas. Lauko, vadinamo Montreal yard, kurio savink. yra CNR geležinkeliai, apžiūrėjimas užtruko per dvi valandas. Po to inžinieriai Elenos saloje turė

jo priešpiečius ir vakare AV salėje subuvimą. Iš Ottawos buvo atvykę: J. Danys, V. Trečiokas, A. Paškevičius su žmonomis ir A. Jukus. Apie Montreal yard bus parašyta kitą kartą.
● Baronas Kazys, NL bendra darbas, išvykęs Ispanijon, NI skaitytojams atsuntė sveikinimus iš Madrido. Jis taip pat siuntė ir straipsnį apie Ispaniją, kurį įdėsime sekantini NL nr.
● Dail. A. Tamošaitis praėjusį savaitgalį lankėsi Montrealyje su vo kūrinių parodos reikalu.

Visuomenės Veikėjams

PETRUI, JONUI ir JUOZUI LUKOŠEVIČIAMS ir KAROLINAI KUBILIENEI, MONIKAI POVILAITIENEI ir EUGENIJAI JUODIENEI,

jų mylimai motinai,

MONIKAI LUKOŠEVIČIENEI,

Lietuvoje mirus, giliai užuojautą reiškia

Montrealio Lietuvių Seimelio Prezidiumas.

A. + A.

MONIKAI LUKOŠEVIČIENEI,

mirus Lietuvoje,

JOS VAIKUS ir JŲ ŠEIMAS bei GIMINES

liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia

J. ir G. Rukšėnai.

Henrikas Nagys. A. K. Ratavičiai.

Filmų menas

BOCCACCIO 70

Tai dėmesio vertas italų filmas, meniška pagamintas, iš kelių keletą modernaus gyvenimo problemų, į jas pašvyrto ruojant aštriai ironijos šviesą. Iki šiol šimtmečio septyniadesimtu metų realybę mėginama pažvelgti viduramžių Boccaccio akimis. Filmas sudarytas iš trijų, skirtingų turinių, dalių, kiekviena dalis — kiti aktoriai ir kitas direktorius. Vardai garūs visų kontinentų filmų pasaulio.

Tai esąs pirmas italų didesnio masto spalvotas filmas. Įsumanytojas ir gamintojas yra artistas Sophia Loren vyras Carlo Ponti. Pirmąjį filmo dalį sukūrė vienas žymiausių režisierių, bet visos Europos filmų direktorių — Federico Fellini. Žymiausias čia herojai — kraštutinis moralistas, filosofijos mokslų daktaras ir moteris iš didžiulio reklaminių paveiklų. Kiek apsinuoginusi graži moteris reklamuojanti: gerkit daugiau pieno. Moralistas įžūri jame visuomenės, ypač jaunimo, tvirkimą. Jis pradeda įkyrią ir donkichotišką kovą su ta gražia, viliojančia šypsenos, paveiklo moterimi. Savo kovą iš tų moterų išaukia iš rėmu. Ji pradeda jam mirtelti ji išauka didelė, milžiniška, ji persekioja protingą daktarą dieną ir naktį, vaidenasi jam sapnuose. Ir — kokia ironija! Kovotojas išimtyli savo priešą. Moralistas neprotiškai įsimyli paveiklo moterį, kuri jam tampa, tar tum gyva.

Kyla minčių: moralė pralaimi prieš gyvenimo vulgarumą, ar kraštutiniai moralistai pralaimi patys prieš save, į gyvenimą žiūrėdami pro baisiai kvailus akinius ir su tuo gyvenimu kovodami nereikalingą kovą? Gal būt, filmas atsako į abu klausimus, gal būt, ir į daugiau. Siužetas ir vadyba — fantastiniai. Gyvenimo vaizdai iki detalių tikslūs ir apšifuoti, vykusi parinkti. Aktorė Anita Ekberg (moteris iš paveiklo vietomis kiek vulgari, bet tai iš jos, atrodo, buvo reikalaujama) šiaip į savo vaidmenį atlieka gerai.

Antrąją dalį sukūrė irgi garūs filmų direktorius Luciano Visconti. Jis atrado ir iškėlė

vokiečių pelningų, bet senų mentalitų, filmų žvaigždę au rą Romy Schneider. Ji čia vaidina įdomią rolę, ryškiai atskleidžianti savo grožiu ir vadybiniais gabumais. Romy Schneider dabar laikoma viena geriausių Vokietijos, Prancūzijos ir Italijos aktorių. Šioje „Boccaccio 70“ filmo dalyje jai skirta parodyti kelių dimensijų moterį. Čia moteris mylinti ir kenčianti, bet pilna ironijos savo nuodėmianaujiam vyrui. Moteris aristokrata, turtinga išlepta, tėvo globojama, nors ir išeikėjus, bet išdidi ir pilna ambicijų: dirbti ir užsidirbti, būti nepriklausoma. Ir didžiausia, iš jos bejėgiškumo išplaukianti ironija: jos darbas, savarankiško kumo įrodymas — prostitucija tuose viešuosiuose namuose, kuriuose lankosi jos vyras su viliumi, kad vyras ją pasivinks. Ši taip savo likimą apsprendus, vis dėlto jai bėga per veidus ašaros, nors vyro meilė su grąžinama, nors tėvui jos sava rankiškumas įrodomas. . .

Vittorio De Sica yra trečiojo filmo dalies direktorius. Čia puikiai vaidina praėjusių metų „Oskarą“ laimėjęs Sophia Loren. Vaiduojama loterijai išstatyta moters garbė. Šiurpi ir vaizdi šių dienų tikrovė, kad ir simbolinė, kad ir labai ryškūs ironijos akiniai. Čia net nebe farsas. Čia, kad ir vulgarumu atmiestas, jaučiasi liūdesys. Tai labai vykusiai perduoda Sophia Loren. Moteris linkusi mylėti. Ji linkusi išrinkti laisvą ir su jausmu. Bet ji nuolatos plešo minia, gašli, kvaila, vitališka ir purvina minia. Moteris yra tik loterijos bileto numerėlis. Ir ji tokia lieka, jeigu nesuskanta pati gelbėtis ir kovoti. Gelbėtis prieš kvailą gašlumą, tuščią, nuodėmingą ir bejausmį. Ši filmo dalis, matyt, taikyta amerikiečių skoniui: laiminga pabaiga.

„Boccaccio 70“ gali daugeliui nepatikti dėl nuogų realių bėgų vaizdų, dėl paslėptų juokų, tarytum iš visko, kas dar daugeliui atrodo šventa. Bet šitas filmas, kaip ir „La dolce vita“, galvojančiam gali sukelti idėjų minčių: be to, yra meniškas ekrano kūrinys. (J.L.)

ALĖ RŪTA

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., III, U.S.A.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

KULTŪRINĖ KRONIKA

SKULPTORĖ ELENA DOCIENĖ

gyvenanti Toronte ir dirbanti taikomojo meno srityje vienoje Toronto įmonių „Nepriklausomos Lietuvos“ Meno loterijai atsiuntė medžio skulptūrą „Mergaitė“, labai nuosirdžiai ir meniškai sukurta. Skulptorė E. Docienė tokiu būdu prašytino NL Meno loterijos lobį, vertingą kūrinių, už ką esant nuosirdžiausiai dėkingi.

RASYTOJAS BALYS SRUOGA MIRĖ FRIŠ 15 METŲ

Lietuvos okupanto parvežtas į Rusijos okupuotą Lietuvą, kur netekęs jo taip karštai nylėtos laisvės, savarankaus žmogaus laisvės, mirė misivys, okupanto spaudžiamas palis ti sovietijos okupacija, bet vienas iš nedaugelio turėjęs dąsos ir sugebėjęs pasisavinti, kad jis prie sovietijos negali pritariti ir negali išsiungti į okupacinę Lietuvos mašiną. Tai drąsus tašytojas pasisakymas, liudijantis, kad Balyš Sruga nepasidavė okupacijai ir jos prievartai. Už tai dabar beveik negirdime, kad okupantas ir jo tarnai prisimintų rašytoją geru žodžiu. Bet jį mini visi, kas brangina jo kūrybą ir jo nusistatymą.

DEJUOJAMA: PER MENKĄ TEATRO VEIKALAI

Lietuvos spauda nėra patenkinta teatrų repertuaru. Pasak „Literatūros ir Meno“ (38 nr.) atsiranda ir nerimą kelia „debesėliai“. Laikraštis nurodė į kai kurių naujųjų pjesių autorius, pastebėjo, kad susidomėta K. Inčiūros dramatiniais veikalais. „Žemaitė“ ir „Gulbės giesmė“, kad jau Kaune pastatyta J. Mackonio „Ulija“, tačiau toliau nurodo: nesusiūta ta kio veikalo, kuris būtų tikrai stambiu įvykiu mūsų teatro gyvenime, kaip savo metu buvo karšta vasara“, Grušo „Herkus Mantas“, Vienuolio „Paskenduolė“ ar „20-tas pavasaris“. Esą, nepasirodo tokie veikalai, kurie sukeltų pokalbius, ginčus. Laikraštis reikalauja, kad jį dėl to, kad nieko negirdėti apie patyrusių dramaturgų, kaip A. Gričaus, V. Milinio ir A. Gudaičio - Guzevičiaus naujus veikalus. Girdi, drama turgijos sritį apleidęs ir J. Brautis.

Ta proga savitraštis džiaugiasi, kad pastatomi Majakovskio veikalai ir kad svajojama Lietuvoje pastatyti B. Brechto, F. Duerenmatto dramas. Dar pagiriamas ir rež. J. Miltinio Panevėžy pastatytas šekspyras „Makbetas“ — dėl sudėtingo pastatymo jo nesą galima parodyti Viniuos teatrų žiūrovams. E.

DAILININKĖ ONA ŠABLAUSKIENĖ,

gyvenanti Montrealyje ir dirbanti kaip tapytoja ir skulptorė, „Nepriklausomos Lietuvos“ Meno kūrinių loterijai, paremti NL spaudos židinio persitvarkymą, atsiuntė tapybos kūrinių „Tulpės“, už ką P. Šablauskienė esame nuosirdžiausiai dėkingi.

SVEDŲ STIPENDIJA LIETUVIAMS VAKARINĖJE VOKIETIJOJE

Baltų humanistinė draugija Švedijoje ir šiais metais, kaip ir pernai, skiria 500 DM stipendiją lietuvių tautybės studentui(cei), studijuojančiam kuriam nors V. Vokietijos universitete ar augst. m-loje.

LENKIJOS KULTŪROS DEKADA LIETUVOJE

Kai prieš kelis mėnesius buvo surengta Lietuvos kultūros dekada per Lenkijos radiją, tad dabar, nuo spalio 1 d. per Lietuvos radiją — per dešimt dienų — surengta Lenkijos kultūros dekada. Skelbiami, pasakojimai, pasikalbėjimai su Lenkijos veikėjais, darbininkais, menininkais, transliuota lenkų kūrėjų muzika.

PROF. PR. ŠIVICKIO 80 METŲ SUKAKTIS

Rugsėjo 30 d. Lietuvoje gyvenančiam prof. Prancišui Šivickiui sukako 80 m. amž. Draugai paminėta ir jo 40 m. mokslinė — pedagoginė veikla. Su kaktuvininkas — biologijos mokslų d-ras. Jis 1905 m. emigravo į JAV, dirbdamas fizinių darbu atkakliai mokėsi ir 1922 m. Čikagos universitete įgijo daktaro laipsnį. Laisvoje Lietuvoje dr. P. Šivickis dirbo moksline — pedagogine darbu lyginamosios anatomijos ir embriologijos katedroje. Savo mokslinę karjerą prof. Šivickis pradėjo eksperimentinės zoologijos srityje. Jo pirmasis mokslinis darbas — „Kukurūzų ir medvilnės aliejų bei kiaušinių taukų realitatinis virškinimas“ buvo paskelbtas Amerikos medicinos draugijos žurnale 1918 m. Apie žemėsnių gyvūnų regeneravimo procesus jis yra parašęs 10 mokslinių darbų, kurie paskelbti moksliniuose žurnaluose anglų, rusų ir lietuvių kalbomis. N. maža prof. P. Šivickis nuveikė ir zoologijos sistematikoje 1959 m. prof. Šivickis paskirtas Lietuvoje įsteigto Zoologijos ir parazitologijos instituto direktoriumi. Dalyvavo įvairiose ekspedicijose, paruošė nemažą gabių pajėgų parazitologijos ir hidrobiologijos srities. Tapytojo ir teatro dekoratoriaus Myk. Labucko 50 m. amžiaus sukaktis paminėta Vilniuje.

J. DAINAUSKAS

„MŪSŲ LIETUVA“

Kiekvienam lietuviui žinios apie Lietuvą, gimtąjį jos kam pelį, mūsų kiekvieno kadaise joje gyventą vietovę, lygi: kaip ir apie vietovę, iš kur yra kilę mūsų tėvai, yra brangios ir užtat mums kiekvienos, tokios vietovės aprašymas yra mielas. Deja, iki šiol mes nedaug ką tuo klausimu buvome turėję, atspausdind. Lenkai, praėjo šimtmečio pabaigoje, buvo išleide 15 tomų veikalą „Buvusi Lenkijos žemių geografinių žodyna“, kuriame, keturiolika su viršum tūkstančių puslapių, aštuoni tūkstančiai puslapių ličia vietovės, priklausiusios senosios Lietuvos valstybei. Tačiau, šiandien, daug to leidinių aprašymų reikalauja papildymų, patikslinimų.

Lietuvių kalba mes turėjo ne tik kelias monografijas, aprašymus kelių vietovių, gi dabar turime mūsų Enciklopedijos talpinančias, trumpas žinutes apie paskiras Lietuvos vietoves. Pilnesnio Lietuvos vietovių aprašymo iki šiol neturėjome, nors jo reikalingumą visi o ypač esantieji emigracijoje, lietuviai seniai jaučia. Tuo laiku, kad ne tik minėtas geografinis žodynas, bet ir mūsų pačių Lietuvoje išleisti leidiniai apie paskiras vietoves (pav. Akro - Biržio apie Biržus, Kėdainius ir tt.), su laiku, mums pasidarė nepriemonami. Jie pasidarė didele reikybė. O Lietuvos okupantui ir tokie leidiniai nėra „pageidaujami“, nes Lietuvos gyvenamųjų vietų istorinės žinios per vaizdžiai byloja apie mūsų tėvynės garbę.

Dabar, toji mūsų kultūros spraga, pagaliau, būsianti irgi užpildyta. Iš įvairių dokumentų, leidinių, aprašymų, enciklopedijų, paskirų asmenų atsiminimų, atsiųstų aprašymų, klostedijų, paskirų asmenų atsiminimų, atsiųstų aprašymų, nuotraukų, apie visas Lietuvos gyvenamąsias vietoves, surinkti, tikrąja žodžio prasme, iš visų pasaulio kampų, suelke mūsų didelis visuomenininkas Bronius Kviklys, pakankamai reikiamos medžiagos ir ją išanalizavęs parengė didžiulį veikalą „Mūsų Lietuva“. Tai bus 3 to mų veikalas, kur kiekvienas to mas turės ne mažiau aštuonių šimtų puslapių. Visas leidinys, be to, dar turės nemažiau dviejų tūkstančių iliustracijų. Pirmas tomas apima Vilniaus kraštą bei gerą dalį Augštaitijos: antras — Vidurio Lietuva bei Suvalkiją, gi trečias — Žemaitiją ir Mažąją Lietuvą. Kitaip sakant, „Mūsų Lietuva“ apims, pirmo eilės, visas etnografinės Lietuvos žemes, bet yra apimtos ir žymesnės mūsų istorijos vietovės, dabar neįeinančios į lietuvių gyvenamą plotus. Pirmas tomas jau baigtas redaguoti ir spausdinamas.

„Mūsų Lietuvą“ leidžia „Lietuvių Enciklopedijos“ leidėjas J. Kapočius. Tikimasi, kad I tomas bus baigtas spausdinti iki š. m. pabaigos. II tomas bus išleistas 1963 m., gi III-sis, paskutinis — 1964 metais. Bus duotas kuo geriausias popierius, kad iliustracijos būtų aiškios. Daroma net keturios korektūros, kurių viena atlieka mūsų rimčiausi mokslininkai - specialistai, kaip pav. profesorius Steponas Kolupaila ir kiti.

Šiuo metu dar tęsiamas „Mūsų Lietuva“ prenumeratos rinkimo vaju (prenumeratorio kiekvienas tomas kaštuoja po 10 dolerių, t. y. už visus 3 to mus prenumeratoriai mokės tik po 30 dolerių, gi išėjus iš spaudos, paskiras tomas bus perduvinėjamas po 15 dolerių) ir vis daromi II bei III tomų papildymai.

Bevertant „Mūsų Lietuvą“ rankraštį, negalima nesistebėti autoriaus darbštumu bei kruopštumu ir puikiu tokios milžiniškos medžiagos apvaldymu. Kiekviena Lietuvos vietovė aprašoma ir istoriniu požiūriu. Savime suprantama, kad apie Vilnių, Kauną ir kitas didesnes Lietuvos vietoves neįmanoma buvo sutalpinti visos medžiagos, nes tada reikėtų parašyti ne 3, o 10 tomų. Tai bus labai didelis įnašas į mūsų kultūros lobyną.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Kan. A. Steponaitis. TĖ VYNĖJE IR PASAULY. Pirmosios knygos 322 psl. Kaina nepažymėta. Adresas: Franciscan Fathers, 910 Wolloughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Knyga kietais viršeliais, gražiai išleista. Tai — atsiminimai, išpūdziai, kuriuos autorius iškelia labai įdomių faktų, patiekia daug žinių, ypač iš karo laikų.

Juozas Porojus. SULAUŽY TOS DIENOS. Eilėraščiai. 90 psl. Kaina 2 dol. Su autoriaus atvaizdu, iliustruota Dr. M. Žukauskienės. Leidinys gauna mas NL redakcijoje arba pas autorį: Mr. Juozas Porojus, 35 Stagg St. Apt. 2, Brooklyn, 6, N. Y., USA.

Petronėlė Orintaitė. DAU BISKĖS INTELGENTAI Romanas. Išleido Nida Anglijoje. I tomas. 172 psl., II tomas 174 psl. Kiekvieno tomo kaina po 1 dol. minkštes viršeliais ir 1.50 kietais. Nėdos klubo nariams ir nenariams puse dolerio brangiau.

ATGARSIAI — Vencuolos lietuvių savišalpos bendruomenės dvimėnesinis leidinys nr. 10, skirtas Vencuolos lietuvių bendruomenės apleidimui, susikūrimo sukaktuvėms paminėti.

A. JONYNAS ir J. POŽERA

Oi, ta kirmėlaitė...

7.

Po vienos nakties ima ir pasitraukia Raudoniko tvora nuo viršininko pusės per kokį trejų metų. Stebimes visi, stebisi viršininkas, stebisi ir pats Raudonikis.

— Aš apžiūrėjau, — sako us, — apžiūrėjau kad jūsu, draugas viršininke, obelvis š. kas į mane pusę skleidžia. Į saulutę, taip sakant, veržiasi. . . Negi jūsu obuoliai ant mano sklypelio kris. . .

Pasivaržyk, nori su Raudoniku! Mūsų sklypeliai su viršininko sodeliu nesusisieks. Supykome visi ligi vieno, bet labiausiai įniršo Tomas Balaišis.

— Palauk, žaltų, — šnypščia jis pats sau i skersakiuoja į Raudonikį, kažkokią gudrybę ruošia.

Gal po savaitės, gal po dešimties dienų sodo lankytojai pastebėjo, kad Raudoniko tvora ir nuo Balaišio pusės beveik per tris metrus pasitraukusi, Balaišio obelvis vietą užleido. O vyriausias buhalteris, laiko negaišdamas, pa tvorėje jau ir jaunučių serbentų krūmeliu prisodinęs. Kažkuris iš bendradarbių, Raudoniko gailėdamasis ar Balaišiui pavydėdamas, ima ir praneša referentui tą pačią dieną apie didžiulius pasikeitimus sode. Gerašindis žmogus tas Raudonikis: geruoju, kaip sakoma, ir sielą atiduos, bet tokios akimirkos skriaudos ir jis pakelti negali. Net viršininkui nepranešęs, tiesiog iš darbovietės į autobusą ir skuta kiek įkabindamas į nusikaltimo vietą. Visi Balaišio naujai pasodinti krūmeliai išlekia augstyn šaknimis kaip po geros audros. Tvirta, gražiai raudonai dažyta Balaišio tvorėlė — triokšt patriokšt. Pavargęs Raudonikis sėdi ant vieno tvoros stulpelio ir, sunkiai alsuoda

mas, džiūgiau:

— Štai šitaip, šitaip. . . Žinos, kaip tyčiotis!

Bet juo ilgiau sėdi, juo labiau blėsta ugnelės. Iš buhalterijos avansas pamatas, už koman diruotę neatsiskaityta. Balaišis juokiu nemėgsta. Bet juk galėjo gražumu susitarti.

O vyriausiasis buhalteris pasirodo tuoj pat po darbo. Tiesiog iš valdybos atleikta. Matyti, kažkuris bendradarbis ir jo pasigailėjo: pranešė.

— Aha, pataikūne, — grieksteli jis dantimis, — prisivirei košės! Pridirbai man nuostolių? Ir jau visai susitvardęs, kategoriškai priduria:

— Nelauk, po teismus aš su tavimi nesitran kysiu. Už padarytus nuostolius išskaitysiu iš atlyginimo! Jieškok teisybės paskui, jeigu ji tau reikalinga.

Raudonikui užima žadą. Kaip tai? Ne tik neatsiprašė, bet dar grasina?..

— Neturi teisės! Aš draugui Pupalaiškiui pranešiu! — pašoka jis nuo stulpelio

— Pranešk, pranešk, pataikūne! Atėžk dar jam kokį gražesnį savo sklypo gabalą. . . Gai garbės raštą išsistinausi arba pagyrimą. . . Tik jį mane daugiau nesikreipk nei blaivas, nei patingas. Štai matai. . .

Išraiškina trijų pirštų kombinacija išskyla viršum vyriausiojo buhalterio plikės, ir Raudonikis jokiū būdu negali negirdėti jo žodžių, ne pastebėti pranašingų ženklų.

— Kad tu gražuojai. . . — nulerdžia referentas balsą. — Argi aš kada ko nors draugui galėjau. . . Mane gali skriausti, bet kani tu skriaudi mano vaikučius. . . Kurgi jie, mičiuriniai, savo bandymus vykdyt?

— Viršininko sklype. Drauge su tėvuku. . . Dvigubus mokslus išeis.

Tokių smogiųjų žodžių referentui dar niekas nėra tiesiog į akis svičęs. Net neįmanoma susiorientuoti, kaip čia atsakius. O vyriausiasis buhalteris puola toliau:

— Tave su visais tavo mičiurininkais apla

mai reikia iš sodo išvyti. Piktžolės, puvinio grybelį, visokius kenkėjus veisiatė, visą kolektyvinį darbą žlugdote. Derlius dėl tavės niekai eina. Kasdien po porą kibirų puvekų iš savo sodo išnešu. Ir vis per tavę. . .

Atsitiktinai atsiradę bendradarbiai klausia Balaišio kalbos ir priitariai linkioja galvomis. Strelčiūnas net ir žodelį užmeta:

— Primityvas. . . Devynioliktojo šimtmečio šunbajoris. . . Topylis iš Žemaitės raštų. . .

Raudonikis mirksi, žiūri į vieną, žiūri į kitą, pagalbos ieškodamas. O Balaišis jau ir dėmesio ir jį nekreipia. Kelia savo išgriautą tvorą, taisto, ruošiasi. Įdomu būtų pažūrėti, kurioje vietoje — naujojoje ar senojoje — jis dabar stytas. Bet nesinori, kad talkon pakviestų. Te sižino jiedu, tesipyksta. Vienas po kito bendradarbiai traukiasi į savo valdas.

— Na, stokis! Leisk dirbti! — rūščiai bumba Balaišis. — Paprašyk viršininko: gal paskutins kėdute apsunkusiam užpakaliui priglausti. . .

Kai vyriausiasis įpyksta, jis su niekuo nebėskaito. Ko gero ir prie paties Pupalaiškio šiuos išraiškingus žodžius pasakytų.

Raudonikis keliai nerangiai, tarsi sulaužytas.

— Tai gal padėti? — sako nedrąsiai.

Balaišis tyli. Bet, Raudonikui pačiušus tvoros galą, neprieštarauja.

— Argi man gaila, — lemena Raudonikis. — Man nieko negaila draugams, tik vaikai visais kais pasileika. . . Mičiurininkai mano vaikai. . .

Visą tėvynę sodais paversti svajoja. . . Bet Balaišio tvora vis tiek išsitvirtina naujoje vietoje. Ko gero ir išrautuosius serbentus pats Raudonikis padės atsodinti. Negi širdis jam neužvirtų? Tesižino, tesirokuoja. Yra ir savų reikalų. . .

Teisingas vis dėlto mokslas dialektika. Pėnai, kai mūsų sodelyje beveik nebuvo derliaus, graužėmės su Zita, Dievą, orą, blogą žemę ir

vienas kitą keikėme, gyvus nuostolius po dešimt kartų skaičiavome. Šiemet viskas atvirš čiai. Taip užderėjo! sodas, kad nors pusė persiplekš. Rinkome, virėme braškes, avietes, serbentus, agrastus. Vienam cukrui visus atos toginius pinigų išleidome. Indų pritrūkome. Pieno nebėra ir ką supilti. O čia dar ir vyšnios prispėjo. Net šakos raudonuoja. Kurgi jas dėti? Giminių mes neturime, pašalininius dalinti — nepatogu. Negi visas teks išvirti. Jau ir pirštus paskauda beskinant, kailiukus belupinė jant. Žmona per naktis dejuoja, mergaitės nuo saldaus uogienų kvapo bloga darosi. Ak koks negailestingas mokslas dialektika. . . O kas bus su obuoliais. . .

Tik du iš mūsų sodininkų rodos, ir tėra lai mingi: Strelčiūnas, tik grožio ir kūrybinių iešk kųjų tiesiekiąs, ir Raudonikis, kurio vaikai mičiurininkai derliumi iš anksto pasirūpina: ir užaugina, ir sunaikina, dar žmoniškai ne subręsti nesuspėjusi. Strelčiūnas, nuo rugpjūčio saulutės po vijokliais palindęs, romanus skaito, o Raudonikis su viršininku šachmatais lošia. Strelčiūnas — visai atitrūkęs nuo mūsų paprastų kasdieninių rūpesčių, bet Raudonikis kai kada mato. Perkels šachmatų figūreles kur pakliūva (išlošti jis vis tiek nesiveržia), ir žiūri pro petį į kiekvieną praeinantį, tibi, kas ir ką iš sodo nešasi. Praeina Balaišis su dviem kibirais agrastų, — Raudonikis užfilcuoja, Balaišienė su vyšnių pintinėmis — pastebi, mano Zita prabėga — irgi mato. Aš net įtariu, kad jis viską registruoja ir praneša viršininkui Tegu sau. Argi mes vagiame? Nors, tiesą pasakius, kultūros, korektiškas žmogus, anot Strelčiūno, neturėtų kaitioti nosies į svetimus kibirus ir putines. Žmogaus akys — pavyzios: geriau joms savos nosies laikyti. Aš ir pats nuo vaikystės tokios taisyklės laikau, ir žmona, ir vaikus ši taip auklėja. Visuomenėje reikia mokėti ir pačiam neužkliūti, ir kitų nekliudyti.

Bus daugiau.

Mirtis sovietiniame pragare

Iš H. Tautvaišienės Tautų kapinynas Sibiro tundroje.

22.

NUMARINTŲJŲ PLANĄ DIREKTORIAI ĮVYKDE

Nors givi išlikę žmonės ir buvo visiškai paliegi, bet jie išlaikė šį baisų bandymą. Iš to vergų viešpačiai padarė aiškią išvadą, kad mes esame išverminga, šiam darbui tinkanti ir, be to, dar nepaprastai pigi darbo jėga.

Prasidėjo čia šiaurėje kolkas vienintelis susisiekimo būdas „nartomis“ (šunų traukiamų rogių vilkstinės. Iš Buluno rajono dabar atsigrūdo partijos atstovas ir apskrities gydytojas Svinobojev. Atvežė pušinių spyglių maišus ir amerikoniškus vitaminus. Dabar jau tuščiame barake

Įrengė vietą nesvarumuose pūvantiems ir sunkiai sergantiems žmonėms.

Isakė net tris kartus visus va ryti į pirtį ir nukirpti parazitais knibždančius plaukus. Pirties gruzdino nevirtus žirnius ir dalijo juos kiekvienam po šaukštą. Čingai ir viduriavimui sulai kyti gerėme „margancovką“ (calium hypermaganicum skiedinį).

Maisto produktų i Trofimovską buvo atgabenta pakanka mai; jais galėtų išmaitinti visus čia mirusius. Viršininkai neleido naudoti kuriai sielių rąstų. Pusnuogiams žmonėms ne davė aprangos. Užėjus polari nei nakčiai, sumažino ir taip jau bevertį maisto davinį, kurio daugelis dargi įpikti negalėjo.

Jei būtų buvę leista nors kiek aprūpinti vaikus ir kiek gausnes šeimas maistu, sudarant galimybę įpirkti kad ir tą patį sumažintą maisto davinį, žmonės nebūtų tiek kentę ir nebūtų tiek daug jų išmirę. Čia, šiaurėje, buvo ir miltų ir kitų produktų atsargos, nes savo laiku iš Amerikos į uostą Tiksi buvo atvežta apšiai visokių gėrybių.

Ir čia apsukrūs prekybos vadovai pelnėsi, kartais leidami pardavinėti be kortelių vadina momis komercinėmis kainomis (po 80 rublių kilogramui) visai pašvinkusius lašinius. Jie jau to, kas pas alkanus vergus atsisir reikalingų rublių.

Vežėme malkas naujai įrengiamoms cinga sergantiems patalpoms apšildyti. Tose patalpose

mirtis tęsė savo darbą, skirdama silpnuosius nuo stipriųjų.

Suomė, kurią mes dar prieš dvi dienas atvežėme į šias patalpas ir kuri mums pasakojo, kaip šauniai ji dirbusi kolcho

ze prie Leningrado, dabar jau buvo čia mirusi. Nuo vandens spaudimo išpampusio veido dar nebuvo išnykusi savotiška ironiška jos šypsena. Lentpjūvės darbininkas Markevičius iš Džukijos taip pat čia mirė. Jis nukeliavo pas savo mergaites, kurios čia pat mirė. Iš tos šeimos keturių vaikų, tėvo ir motinos gyvi teišliko tik motina ir viena dukrelė Onytė.

Vienas jaunuolis su apšalusiomis kojų galūnėmis, neslėpdamas ašarų, verkė savo motinos, kuri buvo mirusi vasario mėnesį, bet tik dabar jam apie tai buvo pranešta.

Mūsų senasis krosnininkas J., išlaikęs žiaurųjį metų, dabar čia, sėdėdamas prie krosnės, kepėsi miltų „lepioškas“ (paplottelius) ir valgė, užsigerdamas

pušų skujų arbata.

Mielasis mūsų meistras J., pakėlęs visus sunkumus išliko gyvas, bet apkurto. Tai buvo vienintelis senesnio amžiaus manas čia sutiktas žmogus, kuris išliko gyvas. Tai buvo tvirtas kaip ažuolas, darbštus ir protingas vyras; savo išverme ir nepalausiam valia bei viltimi jis pas mus tapo tautos atsparumo simboliu.

Atkasant iš sniego mirusiųjų lavonus,

pradėjo temti. Vėjas vis stiprėjo ir stiprėjo. Sniegas lipdė akis. Ši darba dirbusieji nesukubė nugabenti vieno lavono ir kaip pus, paliko prie ligoninės sienos. Kitą dieną Buluno rajono viršininkas, pasikvietęs kelis darbininkus, pareiškė jiems griežčiausią papeikimą, kad jie paliko lavoną — jį gi žvėrys galėjo sužaloti. Viršininkas aiškiai pasakė, kuriuo sovietų sąjungos įstatymų straipsniu ir kokia jiems gresianti bausmė. Ši tas kvailas viršininko pareiškimas tiems vyrams buvo tiek netikėtas, kad nė vienas jų nežinojo, kaip jam pasiteisinti.

Mirusiųjų lavonai be karstų buvo išsklaidyti po visą gyvenvietės teritoriją. Jei ligoninėje mirusiam niekas neatnešdavo apvalkalo, tokius

lavonus kapų vietoje palikdavo ant sniego visai nuogus.

Lavonus, paliktus be karstų, čia apgrauždavo baltosios lapės. Betgi šito Buluno rajono sovietinis bonza. tarsi nematė.

Vėjas buvo nupūtęs sniegą nuo Markevičių 12 metų amžiaus dukrelės lavono. Jos veidelyje buvo sustingusi maloni

St. CATHARINES, Ont.

PAGERBĖ JERONIMĄ BIELIŪNĄ JR.

Netik Niagaros pusiasalio, dimų, kuriuos tada žaidė Jeronimas su Ramute, užaugus, spalio 20 d. sukurta lietuviška šeima.

Ramutė Meškauskaitė baigė gailėstingos sesers mokslo ir dirba savo specialybėje. Jeronimas Bieliūnas baigė Welland gimnaziją pirmuoju Be to, J. B. buvo apdovanotas medaliu už gabumą. J. B. del stokos lėšų dirbo ir studijavo technika, baigęs ją, lanko Elektrotechnikos kursus ir baigia su geriausiais pažymiais. Šiuo metu J. B. dirba savo specialybėje.

Rugsėjo 29 d. pp. Bieliūnų ūkyje dalyvavo priešvestuviniame pagerbime šios tautos šeimoms pavyzdinę jaunuolių Jeronimą Bieliūną netik iš Niagaros pusiasalio lietuviai matėsi ir iš Buffalo pp. Masiulioniai, iš Hamiltono p. Viskantas. Prie turtingai paruošto stalo visi dalyviai praleido nuotaikingai vakarą su jaunavedžiu. Žodžių sveikino organizacijų atstovai. Džiaugėsi, kad Jeronimas sukuria lietuvišką šeimą.

Kalbėtojai pageidavo, kad Jeronimas sektų tėvelių pavyzdį. Ta proga Jeronimui buvo įteikta vertingų dovanų. Šeiminkas V. Bieliūnas padėkojo visiems ir kreipėsi į sūnų Jeronimą: Sūnau, kur bebūsi, eik su lietuviais — nepradžūsi!

J. Šarapnickas.

● Rašytojas Jurgis Gliūda kelios savaitės sunkiai serga. Gydytojai konstatavo kraujagrybių trombozę. Ligonis eina geryn.

Bus daugiau.

SIUNTINIAI

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

CALL FOR CALVERT

E. Wasylshen
Public Relations Representative

Office:
750 Lucerne Road, Mount Royal
RE. 1-9676
Residence:
DU. 9-7065

CALVERT V-I-P

(243-D) A rare and distinctive Canadian Rye Whisky.

CALVERT HOUSE

(243) Lighter flavour, delightful taste.

CALVERT OLD RYE

(242-B) Blended with choice whiskeys aged in 20-year-old casks.

Užsakymai vestuvėms, sukaktuvėms ir visoms kitokioms progoms vykdomi greit ir sąžiningai.

DRUMMOND AUTO REPAIRS

1190 DRUMMOND ST., PRIE DORCHESTER.

Tel.: UN 1-6608

LATVIŠKA ĮMONĖ

Taisomi visų rūšių automobiliai.

Darbas garantuotas.

Greitas patarnavimas.

Prieinamos kainos.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI-LAMY, INC

DU 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle.

Ivairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

WINNIPEG, Man.

TAUTOS FONDUI AUKOJO

Rugsėjo 9 d. per surengtą F. LB-nės Winnipeg Apylinkės Valdybos, mūsų tautos dainininkų Maironio šimto metų gimtadienio sukaktuves ir Tautos šventės — Vytauto Didžiojo kariuomenės, minėjimą surinkta aukų: po 5 dol. Povilas Liaukevicius, Mečys Šarauskas ir Vincas Januška; po 4 dol. St. Brjokas; po 3 dol. Eug. Kalasauskas, Ant. Genys, inž. A. Maciūnas, kun. J. Bertašius ir J. Demereckas; po 2 dol. Iulė Liaukevičienė, V. Jančiukas, Biazas, M. Januška, dr. P. Vv

tė, J. Timmermanas ir J. Kvedaras; po 1 dol. V. Zavadskis, Virkutienė, J. Vatekūnas, J. Mikalauskas, P. Žiminskas, V. Galinaitis, A. Kuncaitis, K. Strikaitis, A. Gaidikas, E. Federas, V. Rutkauskas, P. Bagdonas, Jauniškienė, J. Mališauskas, A. Noliūnas, M. Zavadskis, L. Bartininkas, Ald. Balčiūnienė, Br. Lukoševičius ir J. Birutis.

Viso surinkta. 68 doleriai Aukojusiems nuosirdus ačiū.

J. Demereckas.

Wpg. Tautos F-d'o Atstovai.

KULTŪRINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-ro psl.

MIRĖS PIJUS ŽIŪRYS — VIENAS DIDŽIŲJŲ LIETUVIŲ PATRIOTŲ.

Rugsėjo 18 d. Cleveland mieste, JAV, mirė chemijos inž. Pijus Žiūrys, buvo vienas didžiųjų Amerikos lietuvių patriotų - visuomenininkų. Jis buvo gimęs 1893 m. spalio 16 d. kapsų ūkininko šeimoje. Vos septynerių metų amžiaus Žiūrys išvyko į JAV. Velionis aktyviai dirbo visoje eilėje organizacijų: Tėvynės Myletojų Draugystėje, Susivienijime Lietuvių Amerikoje, Am. Liet. Tautinėje Sandaroje, Lietuva! vaduot s-goje ir kitose. Lietuvos laisvės bylos reikalais lankėsi Vašingtone, San Francisco ir kt. P. Žiūrys, dirbdamas lietuvių vybės reikalams, turėjo ir daug pažinčių įtakingų amerikiečių tarpe. Jis aktyviai dėjosi ir lietuvių tremtinių išplėstą visuomeninę veiklą.

je džiaugiasi, kad Lietuvos valstybinio choro ir sol. Stasiūno koncertas Kremliaus teatre praėjus sekmingai.

● Lietuvos Filharmonijos kamerinis orkestras su solistais sėkmingai koncertavo Rygoje. Digrio vargonai, Radzevičiaus altas, Rimo obojus ir Soudesio kamerinis orkestras pasirodė labai gerai

● I Romoje įvykstantį pasaulinį simpoziumą elektrochemijos klausimais, drauge su sovietine delegacija vyksta ir Lietuvos mokslininkai, Mokslo akad. piez. J. Matulis ir chemijos mokslų kand. Romanas Višomirskis. Prof. Matulis skaitys pranešimą apie chromavimo proceso mechanizavimą, o R. Višomirskis — apie reakciją nusėdinant metalus iš ciano rūgščių.

● Koncertų sezonas, diriguojant M. Dvarionaiti Šostakovičiaus 12-ja simfonija ir E. Baisio kantata „Giesmė mano žemei“ (J. Marcinkevičiaus žodžiais). Pasirodė ir pianistė J. Dinekaitė.

● I Meksiką, tarptautinį kardiologų suvažiavimą išvyko medicinos instituto rektorius, prof. Zigmas Januškevičius. Suvažiavime numatytas jo pranešimas. Maskvoje jis įsijungė į sovietinę delegaciją.

RENGIA NAUJOS OPEROS PASTATYMA

Vilniaus operos ir baleto teatre buvo aptarta naujai rengiama opera „Žmogui reikia meilės“. Muziką kuria Vytautas Palanavičius, libreto autorius — so

listas K. Šilgalis. Šiai operai pa naudoti kai kurie rasyt. Just. Marcinkevičiaus „Pušis, kuri juokiasi“ motyvai. Aptarimo metu paaiškėjo, kad operos libreto tema esanti aktuali, liečianti šių dienų gyvenimą, kad dar reikėsia kai kurių pataisymų.

● Lietuvos valst. choras išvyko gastrolių po Sovietijos miestus. Pirmasis koncertas įvyko spalio 3 d. Maskvos Kremliaus teatre (pasirodė ir sol. J. Stasiūnas). Choras iš Maskvos toliau išvyko į Petrozavodską, Murmanską, Archangelską ir kt. Programa be Šiurlionio, Dvariono, Kavecko, Šimkaus kūrinių, dar pildomos lietuvių ir rusų liaudies bei sovietinės dainos. Ved. Kaveckas.

● Kremliaus atstovai Lietuvo

Ivairūs

DRAUDIMAI

Vacys Žižys

Istaigos VI 2-1427.

Namų LA 3-1084.

PRANEŠAME

MŪSŲ NAUJĄ ADRESĄ

282 St. Catherine East

(kampas Sanguinet)

antras aukštas

UN 1-6687

Marin

VESTUVĖS-SUKAKTUVĖS

PIRMOJI KOMUNIJĄ

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGŠTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.

Tel.: DO 6-3884.

TORONTO

TORONTO VERSLININKAI

Sąjunga „Verslas“ dėjo ir skautams pasišovus atskirą videda pastangas, kad arti Toronto lietuviai išgytų prie ro farmą, kur galėtų koncertuoti visos kolonijos gyvenimas — veikla užmiesty. Čia galėtų spiestis jaunimo ir kitų vasarėjimai: visokie bendrabučiai (seneliams, ir šiaip bedarbiams, besigydančiams); sportui aikštės, sklypai lietuviškams sodžiai, klubai, parengiamieji lais ir .t.p. Tačiau esant Toronto lietuviams išsimėčiusiems į kelias vietas, kaip pav. prie Springhurst, prie Vasagos (pranciškonų „farma“); prie Simcoe ežero (Keswick) ir dar

do agr. Stasys Janušauskas. Šiam gana sudėtingam ir sunkiam darbui — vadovauja dail. T. Valius ir techniskam filmo pagaminimui — vadovauja inž. Petrusis.

„Verslo“ s-gos valdyba pasiryžo surinkti ir išleisti visų Toronto ir apylinkės lietuvių verslininkų s-gos narių adresus 1963-ųjų metų sieninio kalendoriaus pavidale. Atžymėję bei pabrėžę savo verslamones, pasiskirti verslininkai galės tuos kalendorius dalinti savo klientams. Visuomenei šis kalendorius sudarys didelį patogumą, nes reikalui esant tuojau galės surasti lietuvių verslininkų, atskirų profesionalų bei istaigų adresus. J. A.

● Kęstutis Poderis, pirmasis iš kolonijos medžiotojų nušovė 800 svarų brėdį-musą.

SUDBURY, Ont.

LB V-BA PRAŠO NEPAMIRŠTI,

kad spalio 27 d., šeštadienį, Kroatų salėje, Kathleen str. 251 W. įvyksta didieji šokių vakaras. Veiks bufetas, gres geras asmenų orkestras. Pelnas skiriamas Tumo - Vaižganto šeštadieninei mokyklai paremti. Visi, kaip vienas, dalyvaukime, pasikvieskime draugų ir pažįstamų.

L. B. Valdyba.

● P. P. Raksčiai ir Kriaučiūnai iš Fruitland, Ont. ir E. Sudikas iš Hamiltono aplankė p. Skripkus ir dalyvavo jų naujo namo krikštytose ir įkurtose se. Šventinimo apeigas atliko kun. A. Sabas.

ONTARIO ŠAUDYMO ČEMPIONAS

Virginijus - Viktoras Lunbys „Skeet and Trap“ klube pasižymėjo, kaip geriausias šaulys. 1962 m. gegužės m., Toronte, Ontario provincijos šaudymo varžybose iš 100 galimų taškų išpildė 97 ir buvo apdovanotas aukso medaliu. 1962 m. 9. 2 d. Šiaurės Ontario čempionato varžybose iš 100 galimų taškų išpildė 100 ir gavo čempiono vardą, premiją, trofėją. Vėliau 2 ir 5 šaulių šaudymo grupėje laimėjo dar vieną trofėją. 1963 m. gegužės mėn. dalyvaus visos Kanados šaudymo čempionato rungtynėse. Sėkmės Virginijau, lauksime grįžtant, kaip visos Kanados šaudymo čempioną.

— Letuvoje buvo paskelbta Baltarusijos literatūros savaitė. Vilniuje buvo atidaryta Baltarusijos knygų paroda; atvykę rašytojai — baltarusiai buvo vežioti po įvairias Lietuvos vietas. Pokario metais Lietuvoje buvo išleista 15 Baltarusijos rašytojų knygų.

● Salomėjai Poderienei sulaukusi 50 metų sukaktį, draugai, pažįstami ir artimieji, J. I. Račinskų vasarvietėje prie French River suruošė gražų pamėnėtimą. Įteikta dovana. Dalyvaavo gražus būrelis tautiečių. Pagerbtųjų vyresnioji organizatorė buvo I. Račinskienė. Salomėjai Poderienei, tenka palinkėti ilgiausių gražiausių metų ir neprarasti tos linksmos nuotaikos ir būdo.

● LBV organizuotą šokių vakarą tautiečiai gražiai parėmė, pelnas bus paskirtas BALF veiklai.

● Romas Račinskas, studijuojąs Toronto universitete, kaip praeitų mokslo metų baigęs su 2 laipsnio honor iš lietuvių studentų centro valdybos stipendijų fondo buvo apdovanotas pinigine dovana.

— Paminėta dr. prof. Marcinkevičiaus 70 m. sukaktis. Pastaruoju metu Marcinkevičius dirbo Vilniaus universiteto medicinos fakultete.

Lietuviai advokatai
**NEIMAN, BISSETT
& SEGUIN**

Baristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.
1008 Northern Ontario Bldg
330 Bay Street.

PIGIAUSI SIUNTINIAI LIETUVON

Pramonės gaminiai —
Maistas — Vaistai
Siuntiniai pristatomi per
3 — savaites.
JANIQUE TRADING
CO. LTD.
835 Queen St. W.,
Toronto. Tel. EM 4-4025.

SIUNTINIAI LIETUVON per Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blw. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiūsite isuntinius savo artimiesiems —

garantuotai skubiausiai ir
urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

Importuojame iš Anglijos

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyr. ir mot.

kostimams ir suknėlėms.

Turime didžiulį pasirinkimą vilninių, kašmiro ir šilk. skarelių.

Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite.

Priimame užsakymus

vyr. ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.

TAUPYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 8%.

Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,

išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tikrai penktadieniais ir pirmadieniais.

GARSINIMAS

DĖMESIO KANADOS LIETUVIAMS.

Turim dvi labai svarbias knygas: (1) Dieviškasis Amžių planas, su brėžiniu; studijavimais Švento Rašto, 1/tomas. Šioje knygoje smulkmeniškai aprašo ateinančius laikus kas buvo iš pranašauta prieš tūkstančius metų, koks buvo Dievo tikslas dėl visos žmonijos gerovės, aprašo kas bus įvykiata čia ant žemės šiame 7-tame tūkstantmetiniame amžiuje Kristaus Karaliavime. Knyga drobės aparais, 368 puslapių, kaina, \$ 1. (2) Knyga Laikas Prisiartino, studijavimas Švento Rašto, 2/tomas. Šioje knygoje smulkmeniškai aprašo Biblijos Anti kristus, kas jie do vieni yra, kokie jų darbai yra. Knyga drobės aparais, 358 puslapių, kaina \$ 1.

Taipgi turime naująjį Testamentą su psalmėmis lietuvių pataisytoje kalboje, gražus viršelis, kaina tik \$ 2. Turim gražių giesmių rinkinį su 190 giesmių. 50 ct. Taipgi galima gauti ir dovanai mažų knygelių ir traktatų. Bet tas dvi knygas kas perskaitys 1, ir 2 tomą, tikrai bus patenkintas ir savo širdį suramins.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

L. B. S. A. 212 E. 3rd, Str. Spring - Valley, Ill., U. S. A.

Best Ever!

Canada Savings Bonds

patogu išigyti
lengva pakeisti į pinigus
naudinga laikyti

Naujieji „Canada Savings Bonds“ per pirmuosius trejetą metų moka po 4½% metinių palūkanų, per sekančius trejus metus po 5%, o paskutinių aštuonių metų laikotarpy moka po 5½% palūkanų. Taigi, laikant bonus 14 metų, ligi jų subrendimo, jie vidutiniškai neša po 5.11% metinių palūkanų. Skačiuojant doleriais bei centais, kiekvienas investuotas \$100.00 su priaugusiomis palūkanomis isaugis \$ 172.50, bonams subrendus.

Vieno šimto dolerių boną galima išigyti mokant vos po 29 centus per dieną, pasinaudojant patogiu savo darbovietės algų taupymo planu. „Canada Savings Bonds“ taip pat galima pirkti ir grynais arba išsimokėjimui bet kuriame banke, investicijų įstaigose, pas biržos tarpininkus, trestuose bei paskolų bendrovėse.

Juos gali pirkti kiekvienas Kanados gyventojas, mažas ar didelis, pradedant \$ 50.00 arba didesnėmis sumomis. Vienas asmuo gali jų pirkti ligi \$10.000.00 ribos. Juos gali išigyti ir paveldimo tu-

to valdytojai. Palūkanos išmokamos kuponais, arba už didesnes sumas — čekiais, jei to pageidaujama. „Canada Savings Bonds“ į pinigus iškeisti galima bet kada, bet kuriame banke, už juos gaunant pilną pažymėtą dolerių vertę bei priaugusias palūkanas.

Tirkite naujuosius „Canada Savings Bonds“ šiandien. Takių gerų dar nėra buvę!

HAMILTON

PAGARBA LIETUVIŲ BANKELIAMS

Sekant Kanados lietuviškąją spaudą, vis randama, kad ne viename tai kitame laikraštyje, ką nors apie lietuviškuosius bankelius. Žinios yra, malonios — vilties teikiančios. Bankeliai auga ir stiprėja. Nesuklysiu pasakydams, kad tai gal vieni iš stipresniųjų ir ekonominių finansinių patikimiausių išeivių gyvenime reikšnių. Ar tai Montrealio „Litas“, Toronto „Parama“, o vėliau ir Priskėlimo parapijos bankelis, Hamiltono „Talka“ savo pranešimuose spaudai gali džiuginti kiekvieną tautietį.

Paimkime, kad ir Hamiltono „Talka“ — bankelis įkurtas savo narių gerovei ir patarnavimui. Jis ir atlieka visus patarnavimus, kokius tik gali duoti viešieji Kanados bankai, o už šeri indėlius moka žymiai didesnius procentus, negu kiti bankai. Iš laidas stengiamasi daryti kuo mažiau, ir todėl bankelis gali mokėti didesnius procentus.

to, bankelis atlieka ir visas čekių operacijas, tuo įgalindamas bankelio narius atlikti visus jų finansinius reikalus tik per „Talką“. Kaip gerai bankelio nariams yra žinoma, palūkanos už šeri indėlius yra moka mos vieną kartą per metus — po visuotinio narių susirinkimo (kuris dažniausia įvyksta vasario mėnesį), kai narių susirinkimas patvirtina ir nustato mokėtiną palūkanų dydį, išeinant iš šeri indėlių bėgyje pelno. Tai gi, šerininkams patartina laikėti metus nemazinti savo šerių kapitalo, nes sumažinus, palūkanos bus skaitomos tik nuo mažesnio sumos išlaikytos visus metus bankelyje. Bet, tam ateina į pagalbą depozitų sąskaitos. Kas numato dažnai imti pinigų, tegul juos laiko depozitų sąskaitoje, iš kurios gali kiekvienam metu išimti pageduotą sumą nenusiunčiant palūkanų. Tiesa, už depozito sąskaitose laikomus pinigus mokama 3%, bet ir tai daugiau, negu visuose bankuose.

Nors „Talka“ žengia tvirtu žingsniu vis pirmyn ir stipryni, tačiau vis dar didelis skaičius „autiečių“ laiko savo pinigus visuose Kanados bankuose, gaudami mažesnius procentus. Didelės lietuvių pinigų sumos vis dar guli visuose bankuose, be naudos lietuviams ir lietuviškajam reikalui. Kaip tik ši spalio mėn. 31 dieną yra pabaiga, kada perkėlus savo pinigus iš viešojo banko į lietuvių bankelį, nebus nustota procentų, nes kaip tik tą dieną viešieji bankai dažniausia apskaičiuoja ir delininkams procentus; taigi lapkričio mėn. 1 dieną padarius perkėlimą — ten bus prikaityti procentai ir jie be nuostolimo bus mokami lietuviškajam bankelyje. Tik reikia parasyti „Talkai“ čekį, kurį „Talka“ inkasuos, užves pas save sąskaita, ar jau esamoje perves pinigais. Pasinaudokite taja proga ir tuo sustiprinsite „Talką“!

Daugelis narių nenori laikyti didesnės sumos bankelyje dėl reikiamų mokėtinų procentų pajamų mokesčio (income tax). Už tai galima laikyti pinigų ne visus savo vardu ir jei jų bus ne daugiau 2000 dol.

DR. I. ZELTINS

(Latvė dantų gydytoja)

Praneša naują savo antrašą
752 Main St. E., Hamilton
(kampas Sherman g. vės).
Telef. LI 7-3122.

Priėmimo valandos 9-1 ir 2-4.
Pirmadieniais iki 8 val. v.
Ketvirtadieniais 2-3.

TAUPYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.

morgičių paskolos iki 60% turto vertės.

Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.

Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

21, MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

SPALIO MĖNESIO 27 DIENĄ

Hillcrest salėje, 510 Concession Street, įvyks linksmas

š o k i ų v a k a r a s

Gros Benni Ferri orkestras.

Veiks: pilnas bufetas, daiktinė ir staliukų loterijos.

Pradžią: 7 val. po pietų.

Įėjimas: suaugusiems 1,50 dol., moksleiviams 1 dol.

Visi kviečiami atsilankyti į šį vakarą ir tuo paremti jaunimą.

Rengia: Hamiltono Skautams Remti

Draugijos Valdyba.

ir remkime mūsų bankelį „Talka“, kad jis tikrai jaustų mūsų visų talką jo augime ir klestėjime.

E. Sudikas,
„Talkos“ Valdybos P-kas

PASKUTINIS LINKSMAVAKARIS,

skautams remti dr-jos valdybos, įvyks spalio 27 d. (šeštą dieną). Užbaigai savo 1962 m. tarnybos, kuri baigiasi spalio 31 d., skautų rėmėjai, iš pareigų vadovybės gavę laisvą šeštadienį, nutarė praleisti links mą šokių vakarą. Vakaras įvyks visiems žinomajam Hillcrest restorano salėje, 510 Concession Str. Gros Benni Ferri orkestras, veiks pilnas bufetas, daiktinė loterija bei laimės staliukai. Taigi kiekvienam bus proga praleisti linksmą laiką, pagal kiekvieno norą.

Žinodami, kad visuomenė nuosirdžiai remia skautišką jaunimą ir juos globojančius rėmėjus, v-ba nuosirdžiai kviečia visus atsilankyti į šį vakarą, maloniai praleisti laiką ir tuo pačiu be didesnių išlaidų paremti jaunimą jų darbe. Valdyba tikėdama pamatyti Hamiltono, artimesnių apylinkių, o ypač geradarius lietuvius tabako augintojus minėtame pasilinksminime, nuosirdžiai dėkoja visiems už parodytą gerą valią praėjusių metų bėgyje ir linki visiems geriausios sėkmės šokių vakarą, spalio 27 d. (ž. skelbimą). V. P.

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖS AKADEMIJA

įvyks spalio 28 d. 4 val. p. p., sekmadienį, Lietuvių Namų salėje. Paskaitą skaitys Pax Romana pirm. dr. Vyt. Vygantas. Meninę programą išpildys sol. V. Verikaitis, parapijos choras ir vietos jaunimas. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. Mėnėjimą ruošia ateitininkų kuopos valdyba. J. P.

PASISEKES KARIUOMĖ NĖS MINĖJIMAS

J. Matulionis apžvelgė Lietuvos kariuomenės reikšmę ir jos kovų istoriją. Jis galėjo publikuoti išlaikyti visą pusvalandį be sušabzdėjimo. Po to buvo pristatyti mūsų kūrėjai — savariai, kuriuos publika priėmė gausiais plojimais. Vakarą idomiai pravedė Bendr. pirmininkas Ol. Kazemėkas. P. Rama nuskienė pagaminimo užkandžių: dešrelių, kopūstų, kavos ir tortų. Šitoks bandymas rengti šokių su užkandžiais, Hamiltono buvo pirmą kartą. Atrodė, kad tai susilaukė publikos įvertinimo.

BENDRUOMENĖS ŠOKIAI

Lapkričio 10 d. Barton g-vė, netoli Ottawos, naujoje Steelworkers Centre salėje rengia mas idomus šokių vakarus. Tai yra milijoninės dol. sumos pastatas, su visais pačiais moderniausiais įrengimais: gražia sale, specialiai ruoštu baru ir aikšte automobiliams. Laikas jau visiems susilankyti, kad visi kuo skaitlingiausiai galėtume

statyti didesnę fabriką visad geriau apsimoka, negu mažesnę, bet čia kalbame ne apie fabriką ar didelio biznio įmonę, o apie visuomeninius namus, kuriuose manome išlaikyti lietuvišką dvasią. Pinigai, kapitalas, dideli pinigai yra nepasotina mas Molochas, kuris neturi tau tinės dvasios, nepripažįsta mūsų tautybų ir jų kalbų. Jis ieško ko tarptautinės bazės ir bedvasės publikos, kad ji geriau pasotintų. Pav., Toronto Friskilimo Bažnyčia turi dideles, gražias sales, gauna gerą pelną, bet ten mažiau lietuviškos dvasios — jaunimas maišosi su svetimtaučiais, kalba daugiausia angliškai, o šv. Jono Kr. bažnyčia nedaro didelio pelno, bet ten viskas perdėm lietuviška. Jei svetimtaučiai išnuomoja salę, tai jie yra izoliuoti ir nesimaišo su lietuvišiais. Panašiai bus ir su Lietuvių Namais. Didelių biznio namų su lietuviška publika negalima išlaikyti ir turėti didelį pelną, o įsileidus 90% svetimtaučių — pelnas bus, bet truks juose lietuviškos dvasios.

Tokiais samprotavimais einant ir kilo mintis pasvarstyti klausimą „Apie Lietuvių Namus bendrai“, visai neturint no ro Hamiltono Liet. Namų reikalui pakenkti. Viešas ir objektus reikalo svarstymas ir aptarimas daugiau tam reikalui padeda negu vienpusiška ir perdėta improvizacija.

Dėl mano pasikeitimo, tai pasakysiu tiek: kai laikai keičiasi, tai ir mes visi keičiamės pagal laiko dvasią (Tempora mutantur et nos mutamur). Jei kas nepripažįsta prie laiko pasikeitimo ir pasilieka užpakalyje, tai tokį nesutapimą vadiname anachronizmu.

Pradžioje savo antrašoje aš gi minėjau, kad toji mintis kilo „pasikeitus“ mūsų bendruomeninio gyvenimo situacijai.

Kad Priskėlimo parapija įteigė savo banką, tai nėra joks priešingumas realybei, bet nuo seklos išsiskyrimas dviejų nebe sutinkančių partnerių. Jei Priskėlimo parapija daro didelę apyvartą ir jos dauguma narių mano, kad viskas turi eiti per bažnyčią ir koncentruotis para pijos rėmuose, tai kas gali uždrausti parapijai steigti savo bankelį, tuo labiau, kad „Paramos“ bankelyje nevisi gali su tilpti.

P. Lelis.

PRANECIMAS NARIAMS.

Hamiltono SLA 72 kuopos valdyba praneša, kad kuopos narių metinis susirinkimas kviečiamas lapkričio 3 d., šeštadienį, 7 val. vak., P. Ročūn namuose 12 Elm Str. Tarp kitų die notvarkės punktų bus naujų kuopos vald. organų rinkimai. Visų narių dalyvavimas būtinas. Po susirinkimo bus kavutė su skaniais pyragaičiais.

Valdyba.

NESENIAI ŠIOJE VIETOJE

skaitėme, kad Hamiltono Šalpos Fondas pradės metinę šalpos vajeus rinktiavą nuo 15 spalio iki 15 lapkričio mėn. Rinkia džiaugtis, kad vis dar turime žmonių savo tarpe, kurie nenuilstamai dirba arimo pagalbos darba. Kai tie žmonės pasibels, atidarykime jiems netikėtą duris, bet ir savo širdis bei ištieskime dosnią pagalbos ranką. Neapvilksime lūkesčių nei rinkėjų aukų, nei pagalbos laukiančiųjų.

SALPOS FONDO KOMITETAS

susitarė su vietos L. Kat. Mot. draugija ta prasme, kad Kat. Mot. dr-jos darys dvių rūbų rinkliavas, o Šalpos Fondas parūpins lėšų persiuntimo išlaidoms padengti. Kai bus tokia rinkliava, tautiečiai prašom dėti vėtus, bet dar tinkamus tolimesniam dėvėjimui rūbus — aprangą perduoti jų rinkėjoms. Aprangą daugiausia siunčiamsa Šalvų trikampio lietuviams.

LIETUVIAI HELSINKIO JAUNIMO FESTIVALY

Atkelta iš 3-čio pusl.

te jokie šeimininkai“. Iš vieno kito pasisakymo su pratome, kad šie turistai jau kalbėjo su Česnavičium ir šis, žinoma, davė jiems reikalingas instrukcijas apie „fašistines aplaidas“. Dar mums bekalbant vienas pradėjo visus vartyti į valgyklą. Ir mudu su draugu slinkome su jais. Pamačiau, kad jokie ryšio tarp mūsų nėra. Beliko tik apie orą kabinėti. Pasiskundžiau, kad vakar raktų buvo labai šalta ir kad gavau slogą. Vienas iš to būrio padoresnis vyrukas sako, kad ir Lietuvoje ši vasara buvo šalta. Tik dvi savaitės lepos mėnesio buvo šiltos. Draugas, ejęs priekyje, atsuko galvą ir šūktelėjo: „Tai jūsų atoninės bombos kaltos dėl to blogo oro“. „O jūsų ar ne“, paklausiau. „Mūsų taiso, bet ne gadinam“. Klausiau toliau, ar ta 50 megatonų bomba irgi tašo. Jis pasididžiudamas atkrito: „Sprogdinom tą, sprogdinsim ir 100 megatonų“. Su šiais žodžiais atsiskyrėm ir turistų daugiau neteko sutikti.

Neliko abejonės, kad ši grupė buvo kruopščiai atrinkta, kreipiant dėmesį į jų pro-sovietiškas pažiūras. Bet objektyviai vertinant, kaip žmonės, ši grupė Tarybų Lietuvai garbės tikrai nedarė. Ji man sudarė gyvulių kaimenės išpūdį: vienai su ragais — bandos vedovai, o kiti, kaip tylūs avinėliai, nieko nesako, bet akiai seką ragautus vadus.

Nejaugi komunistiniai Lietuvos vadovai negalėjo čia pasisųti keliolikos energingų, guvių ir protingų studentų, kurie nebūtų su žmonėmis pasikalbėję ir neturėtų laikytis kaimenės principų? Nėra abejonės, kad tokių inteligentų Lietuvoje yra, tačiau sovietiniai vadovai būtinai juos išleisti kadangi jie, sykiu išsprukę iš tos vergijos, gali daugiau įdomi negrįžti. Laisvėje gyvenantys lietuviams skaudu, matant savo šalį taip ubagiškai atstovaujamą. Tačiau iš kitos pusės džiaugsmas ima, kad okupantai tesugeba tik tokią grupę suorganizuoti, o negali sugaudyti šaunesnių vyrų ir merginų Kremliai tarnauti.

Festivalis galėjo būti didirga ir išpūdinga pasaulio jaunimo šventė, jei ji nebūtų buvusi paversta komunistinės propaganda įrankiu. Vertėtų atkreipti dėmesį į Nigerijos studentų vado, buvusio Afro-Azijos studentų prezidento Maskvos universitete, Olonkovo Theopilio mintį, kurią jis pateikė vienoje spaudos konferencijoje festivalio metu po to, kai jam buvo uždrausta kalbėti dvejus festivalio parengimus: „Pilnai sutinku su jaunimo festivalių principu. Tačiau tokių festivalių turėtų būti arga nizuojami ir remiami Jungtinių Tautų tam, kad išvengtų viena šališkos propagandos, kuri do minuoja šį festivalį“.

Julius Bakšys (M. V.)

GP 2-5

APATINIAI-KOJINĖS-T-MARŠKINIAI

ŠI SEKMADIENI, SPALIO 28 DIENĄ, 5 VALANDĄ PO PIETŲ AUŠROS VARTŲ SALEJE, 1465 DE SEVE STREET, COTE ST. PAUL,

iškilmingas Maironio minėjimas

Programoje:

1. PASKAITA apie Maironį—Tėvas L. Andriekus, O. F. M.
2. SOLISTAI: G. Čapkauskienė ir A. Keblys.

Deklamacijos:

3. DRAMOS aktorius L. Barauskas skaitys ištraukas iš „Jau nosios Lietuvos“, Zigmo Lapino vedamos kanklių muzikos fone.

4. MAIRONIO eilėraščių deklamuoja Augstesniųjų Kursų ir Dr. V. Kudirkos vardo mokyklos mokiniai.

Jėjimas: 1 dolerio auka. Moksleiviams: įėjimas laisvas, nemokamas. Pelnas: Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje paremti.

MONTREAL

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS LEIDYKLOS

LIETUVAITĖ IŠ LENKIJOS I MONTREALI

bertvarkymo darbai tęsiasi toliau.

Jau bandoma naujai pastatyti mašina, kurą reikia išmokyti valdyti.

Žiūrima naujų mašinų, kurios spausdėvė butinos.

Mašinų Fondo vajuos tęsiasi toliau. Jis toli gražu dar nesulaukia įnašų iš visų tautiečių, kurie kalbėjo: Kai mašina statysime, tada duosime.

Meno kūrinių loterija pačiam įkarštyje. Biletai išsiuntinėti Montrealio skaitytojams ir platinami per talkininkus. Visus kviečiame prisidėti.

Labai dėkingi esame dailininkams, kurie paskutiniu laikui atsuntė Meno Kūrinių loterijai savo kūrinių: Skulptorei E. Docienai, atsuntusiai riešinio skulptūrą „Mergaitė“ ir dail. O. Šablaukskieni, atsuntusiai tapybos kūrinių „Tulpė“.

Būsimieji dėkingi visiems, kas kuo nors parems Mašinų Fondą ir Meno Kūrinių loteriją.

Skaitytojams būtiname dėkoti, jeigu jie savo pažistamiems pasiūlytų užsiprenumeruoti Nepriklausomą Lietuvą, ypač, kad visi nauji prenumeratoriai arba seniau buvę, bet dabar neaprenumeratoriais. Nepriklausoma Lietuva gaus metams už pusę kainos: Kanadoje už \$2.50, Amerikoje už \$2.75 ir kitur už \$3.-.

Vienybėje — galybė. Veikdami būriu talkoje daugiausia galime laimėti. Juo daugiau bus prenumeratorių, juo visiems bus lengviau, laikraščiai lengviau, todėl ne tikėtai idėjiškai, bet ir praktiškai apsimoka pajieškoti naujų prenumeratorių.

D. L. K. VYTAUTO NEPR. KLUBO REIKALAI

Šerinininkų susirinkimas, įvykęs sekmadienį, praėjo veiksmingai, išskyrus dar nepraejusią „jėgos ligą“, kuri žymiai reikšėsi nagrinėjant žemės sklypų pirkimo baigiamuosius reikalus, kuriuose ir vėl grįžta į pasavimą, ta pati dalis šerinininkų, kuri pavasarį balsavimuose išėjo pralaimėję.

Susirinkimas pasidžiaugė su metų gražiu pelnu ir apyvarte, kurios pajamos buvo per 100 tūkstančių dolerių.

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.

trečiadienį 7-9 p. m.

šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 5-9562

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

106 St. Catherine St. W.

Suite 419, tel. UN 6-8235

Namų tel.: MU 1-2051

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

E. Andrukaitis

416 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

VISI I JUBILĖJINI KONCERTĄ.

Toronto Lietuvių choras „Varpas“, š. m. spalio mėn. 27 d., šeštadienį, Harbord Collegiate Auditorijoje (Harbord St., tarp Manning ir Euclid) ruošia

Dešimtmečio Sukaktuvinį Koncertą

Programoje lietuvių liaudies dainos ir operų ištraukos.

Koncertui talkininkauja solistai: Vc. Venkaitis,

L. Šukytė ir R. Strimaitis.

Akomponuoja Dalia Skrinaitė.

Pradžia 6.30 v. v. punktualiai.

Biletų kainos — 3, 2 ir 1 dol.

Gaunami iš anksto „Dainos“ krautuvė,

974 College St. ir prie įėjimo.

Nuoširdžiai Jūsų laukiam!

Toronto Lietuvių Choras „Varpas“.

Mielus choristus

ONUTĖ ir EDMUNDĄ AUGŪNUS,

susilaukusius įpėdinio, nuoširdžiai sveikina

Aušros Vartų Parapijos Choras.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

40 valandų atlaidai Kristaus Karaliaus šventės proga: penktadienį ir šeštadienį šv. mišios rytai 7, 8, 9 val. ir vakarais 7.30 val. Išpažinčių klausoma vakarais, pabaiga sekmadienį iškilminga procesija. Tėvas Tarcijus Garbukas maloniai su tiko vadovauti mūsų atlaidams.

Sekmadienį švenčiant Kristaus Karaliaus šventę, minint didįjį Maironį ir baigiant atlaidus, organizacijos labai prašomos dalyvauti su vėliavomis su mūsų metu.

Parapijos choras oficialiai pradėjo darbo sezoną. Šia proga A. V. parapijos klebonas su ruošė choro dirigentui A. Ambrozaičiui ir visiems choristams ir parapijos komitetui, priešpiečius.

Patikslinimas: Mokinių tėvai dėl naudojimosi autobusu, prašomi kreiptis į L. Girinį, telefonu CL 4-1438.

KLKM D-ją užgavėnių vakarą ruošia paskutini šeštadienį prieš užgavėnis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

40 valandų atlaidų tvarka: penktadienį ir šeštadienį 8 v. vakare šv. mišios ir po to pamokslas. Atlaidų pradžia penktadienio rytė 8 val. ir uždarymas sekmadienį po sumos. Pamokslą sako tėvas L. Andriekus, O. F. M.

Jaunimo vakaras praėjo su pasisekimu Jaunimo susirinko apie pusantro šimto.

Mirė Vincas Mickus ir šeštadienį paaidotas.

Į Toronto penktadienio vakarą išvyksta 6 montrealiečiai: Dr. P. Lukoševičius, T. J. Berčevičius, Dr. H. Nagys, Dr. J. Šemogas, Inž. I. Mališka ir red. J. Kardelis.

Rudinskaitė Leonė, chemijos studentė McGill universitete gavo stipendiją už labai gerą mokymąsi, ypač matematikos srityje.

Jocas Juozas su broliu Adomu, LaSalle bulvare ir 4 Ave. kampe turį restoraną, atsilankė NL redakcijoje, iškė 20 dol. Mašinų Fondui ir dar daugiau pažadėjo Nuoširdus ačiū.

Kaip tik laikas

PASIŪSTI DOVANŲ SIUNTINĮ NAMISKIAMS I LIETUVĄ

Yra gauti nauji iliustruoti katalogai, nauji medžiagų pavyzdžiai: Kalėdiniam, Standartiniam ir Kataloginiam siuntiniam.

Paskambinus, atvykstu į namus.

Priimu užsakymus ir paštą iš visų Kanados provincijų.

Prašykite kainoraščio. Aug. Mylė, Tel. Nr. PO 7-4530.

37 — 5th. Ave. Verdun 19. P. Q.

(prašau šį skelbimą išsikirpti).

Arch Realities R'd.

Pr. Rudinskas, HU 1-2957

2415 Park Row East, N. D. G.

Sklypai, namai, prekybos ir pramonės įmonės. Premijos už naujų klientų nurodymą.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

Siuvu, Parduodu, Taisau ir Remodeluoju.

6396 Bannantyne, Verdun. Tel.: dienomis AV 8-2352.

Po 6 val. PO 7 6183.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

Bankas veikia: sekmadieniais: 10.30-1 val. A. V. par. salėje.

Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun. pirmadieniais nuo 10-12 val. ir nuo 7-8 val; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7-8 val. p. p.

3907 Rosemount Blvd. (W. of Pie IX): trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 8 v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 12 v.

Paskolų reikalais kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską. Rosemount darbo valandomis tel. RA 2 2472.

kitu laiku — tel. HU 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, UN 6-2065. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280

TORONTO

KARIUOMENĖS ATKŪRIMO 44 METINIŲ PAMINĖJIMUI

spalio 16 d. Apylinkės B-nės v-bos pirm. J. R. Simanavičiaus bute įvyko B-nės valdybos, kūrėjų, savanorių ir šaulių atstovų pasitarimas. Aptarus švenčių pasiruošimo ir vykdymo darbus bei tų darbų pasiūlymus, prieita išvados, kad paminėti mas tiksliausiai yra ruošti Apylinkės B-nės vardu, talkininkaujant savanoriams ir šauliams. Į pasitarimą kviešti bus visos karių s-gos atstovai neatvyko, aiškindamiesi, kad tokia sąjunga, kaip organizacija, ne egzistuojanti.

Paminėjimą nutara suruošti lapkričio 15 d., sekmadienį, 5 val. po pietų Prisikėlimo parapsalėje. Paskaitininku kviešti vieną žinomą augštą buv. kariškį iš J. A. V., o jam negalint, numatytas viešinys žinomas vi suomenininkas. Meninėje dalyje numatyta plati programa.

LIETUVIŲ NAMUOSE

atlikus visus valdžios atstovų reikalaujamus naujus įrengimus, dėl kurių apie 2 mėnesius buvo sulaukyti ruošiamiems būvams gerimų leidimai, dabar vėl duodami. Nauji įrengimai apsiėjo virš 2000 dol. Dėl susitrukdyto patalpų įnuomo mavimo, šiais metais L. Namai turės nemažų finansinių sunkumų. Dėtos viltys suradimui naujų šerinininkų ir per L. Namus gnyvos užsakytojų padidėjimą, nepasitvirtino.

„VYČIO“ KLUBAS

padidėjus narių skaičiui, plečiant veiklą. Žadama turėti šešias krepšinio komandas, kurios bus CYO, Church ir Ontario Ladies Senior lygoje. j.

Namo priežiūrai reikalingas vyriškas arba vedusi pora (pageidautina vyresnio amžiaus).

Dėl sąlygų teirautis: L. Jaugelis, tel. VI 2-7588.

ISNUOMOJAMI

2 atskiri kambariai, viengungiams arba vedusiems. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais.

Teirautis Vyt. Mockūnas, 6321 Beurling, Verdun, Tel. PO 9-0604.

ADVOKATAS

FRANK M. GODINE, Q. C.

Suite 1005, 485 McGill Street

Montreal 1, Que.

UNiversity 6-7872

SKLYPAI PRIE EŽERO

Parduodami sklypai, 4 mylios į

vakarus nuo St. Agathe.

Gražus miškas, natūralus ežeras.

Teirautis MU 1-6406.

TAISAU IR DAŽAU

LENGVAS MAŠINAS.

LIETUVIAMS NUOLAI DA.

Skambinkite telef. DU 9-0571.

V. Sušinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. 631-0882.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraus ir šeštadieniais

pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto

(į rytus nuo Dufferin St.

Raštinė: LE 4-4451

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

kredito kooperatyvas rodo gerą žia veiklą. Pirmą savaitę įsirašė per 100 asmenų nariais. Reikia laukti, kad parapijos vie nuoliams įsiskaito per pamokslą didesnis parapijiečių skaičius ir biuletenyje paragina, dar sunes savo santaupas į šį bankelį. j.

WASAGOS - KEMPBOARDO

aplinkės miškuose buvo pasigendama grybų. Šiemet tuose miškuose vėl pasirodė apščių grybų, ypač Kempbordo poligono miškuose. Tiesa, jau anksčiau poligonan įeinančiuose miškuose buvo įspėjami: ženglai, draudžianti pašalinams įžengti. Prieš porą savaitių tokius grybautojus draudžiamoji zonoje, atvykus policija surašė. Tarp surašytųjų yra keletas ir lietuvių.

TORONTO LIET. NAMAI TAISOSI

L. Namuose pradėtas vykdyti didelis pertvarkymas. Salėje nuo Ossington pusės pastatyti laiptai į II augštą su reikalingomis pertvarkomis, pertvarkytas vandentiekio įrengimas pastatant salės trigubas kriauklės (sinkas), įrengta papild. tualetas. Sąsų su tais darbais pertvarkyti elektros ir kiti įrengimai. Stalių darbus vykdė choristai J. Žiurauškas ir J. V. kevičius; tinko darbus K. Liubartas, vandentiekio Burich-Kronas, elektrą J. Čeponis. Visi šie darbai kaštavo apie 2 tūkst. dol. ir jie vykdomi pagal miesto ir Liquor Control Board reikalavimą. Šie darbai turėjo būti pernai vykdyti, kai buvo gautas pirmas įspėjimas ir raštas, bet buv. valdyba to nepadarė. Dėlto ir pernai į šiemet L. N. turėjo nuostolių. Dabar viską sutvarkius pagal reikalavimus, leidimas nuomoti salę, atgautas. Pertvarkymo panašus dar ir darbą techninė priežiūra vykdo ūkio vedėjas inž. P. Lelis.

DISTR. ESTATE BROKERS

Pastatas, kuriame buvo mūsų raštinė nuo 1953 metų adresu 177 Sherbrooke Street West, yra nugriautas, todėl nuo rugsėjo 1 d. 1962 mus galite pasiekti tik vienu adresu: 3907 Rosemount Blvd. Montreal, Que. RA 2-2472. Maždaug už metų, kada naują pastatą bus baigtas, tikimės sugrįžti į seną savo vietą.

Pastatai — Žemė

Draudimas — Paskolos

Sąskaitos „Lite“ Nr. 752.

P. Adamonis, RA 2-2472.

ANNA

EUROPIETĖ SPEJĖJA!

Spėja iš kortų ir deino. Kalba įvairiomis kalbomis.

Pataria ir gelbsti visuose klausimuose: meilėje, vedybose, biznyje ir t. t.

Paslaptyis išlaikomos. Nepraleiskite progos ir kreipkitės tel. VI 9-6654, 3718 St. Denis St. Mtl.

nuo ryto 9 iki vakaro 9 val